

LIETUVOS RESPUBLIKOS MINISTRAS PIRMININKAS

Gedimino pr. 11, LT-01103, Vilnius, tel. +370 5 2098851, el. p. LRVkanceliarija@lr.lt

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-12-12

Nr. S-3528

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2021 M. BALANDŽIO 28 D. NUTARIMO NR. 292 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINIO VALDYMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS REGIONINĖS PLĖTROS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO 3 IR 5 DALIŲ, 7 STRAIPSNIO 1 IR 4 DALIŲ IR LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 14¹ STRAIPSNIO 3 DALIES ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

Vyriausybės kanceliarija parengė ir teikia Vyriausybei svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14¹ straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas).

Projekto parengimą paskatinusios priežastys: 1) 2021 m. gruodžio 23 d. Seimo priimtas Strateginio valdymo įstatymas Nr. XIV-836 (toliau – Įstatymas), kurio pagrindinis įgyvendinamasis teisės aktas yra Projektu patvirtinta Strateginio valdymo metodika (toliau – Metodika), kurios nuostatos turi būti papildomos ir patikslinamos, atsižvelgiant į Įstatymo nuostatas; 2) patvirtinus Metodiką 2021 m. balandžio mėn. ir ją pradėjus taikyti, institucijoms ir įstaigoms praktikoje iškilę klausimai, kaip tinkamai taikyti atitinkamas Metodikos nuostatas ar įgyvendinti atskirus strateginio valdymo procesus, nes jos vertintinos kaip nepakankamai aiškos arba iš viso neapibrėžtos.

Pagrindiniai Projekto tikslai:

- įgyvendinti Įstatymo pakeitimus;
- atsisakyti praktikoje neveikiančių Metodikos nuostatų arba jas atitinkamai patikslinti, kad būtų ne popierinės, o realiai galimos ir tikslingos įgyvendinti, jei to reikia strateginio valdymo sistemos tikslams pasiekti;

- atsisakyti perteklinių ir pridėtinės vertės nekuriančių procesų, dokumentų, atsiskaitymų, etapų ir kt. – taip palengvinti strateginio valdymo sistemą ir sumažinti administracinę naštą strateginio valdymo sistemos dalyviams;
- papildyti Metodiką trūkstamomis nuostatomis, reikalingomis visapusiškam strateginio valdymo sistemos reglamentavimui;
- iš esmės atnaujinti regioninio lygmens ir savivaldybių lygmens planavimą nustatančias nuostatas ir taip užtikrinti strateginio planavimo procesų integralumą nacionalinio, regioninio ir vietos savivaldos lygmenyse;
- išgryninti Metodikos nuostatas, siekiant jų aiškumo ir tikslumo.

Atsižvelgiant į Projekto tikslus, Metodikoje, kuri dėstoma nauja redakcija, atliekami šie pakeitimai:

- integruojamos nuostatos dėl ateities įžvalgų naudojimo rengiant ir vertinant atitinkamus planavimo dokumentus;
- išplėtojama Įstatymo nuostata, kad Nacionalinio pažangos plano strateginius tikslus ir jiems pamatuoti nustatomus poveikio rodiklius tvirtina Seimas;
- Įstatymu strateginio lygmens planavimo dokumentų sąrašą papildžius valstybės strategijomis, nustatoma jų rengimo, įgyvendinimo stebėsenos, atsiskaitymo už rezultatus ir kt. tvarka;
- įtvirtinamos nuostatos tiek dėl strateginio lygmens, tiek dėl programavimo lygmens dokumentų keitimo, kurių anksčiau nebuvo;
- papildoma mechanizmu, kaip turės būti rengiamas Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas, atsižvelgiant į tai, kad valstybės pažangai pasiekti visose valstybės veiklos srityse skirtos intervencijos jau bus suplanuotos beveik 10 metų į priekį (iki 2030 metų), patvirtinus visas suplanuotas plėtros programas ir jas įgyvendinančių pažangos priemonių aprašymus;
- strateginio projektų portfelio valdymo sistema integruojama į strateginio valdymo sistemą, aiškiai apibrėžiant strateginio projektų portfelio sudarymo principus ir sąlygas, taip pat patvirtinant detalų jo valdymo aprašą;
- išplėtojamos nuostatos dėl nacionalinių darbotvarkių planų rengimo, įgyvendinimo ir keitimo, nes iki šiol reguliavimas buvo labai lakoniškas ir nepakankamai aiškus;
- iš esmės atnaujinamos nuostatos, susijusios su regionų plėtros programos, regionų plėtros planų, regioninių pažangos priemonių, savivaldybių strateginių plėtros planų, savivaldybių strateginių veiklos planų reguliavimu;

- atsižvelgiant į plėtros programų rengimo metu pastebėtus nustatyto reguliavimo įgyvendinimo ypatumus (pvz., ką realiai įmanoma įgyvendinti praktikoje, o ko ne, ir galbūt kas netgi netikslinga), tikslinamos nuostatos dėl plėtros programų rengimo proceso;
- iš esmės peržiūrimos ir tikslinamos nuostatos, susijusios su pažangos priemonių aprašų rengimu, – nustatomi atvejai, kai: 1) nereikia atlikti alternatyvų analizės; 2) pakanka atlikti vienos alternatyvos analizę; 3) gali būti neatliekama sąnaudų ir naudos analizė arba sąnaudų ir veiksmingumo analizė; 4) sąnaudų ir naudos analizė arba sąnaudų ir veiksmingumo analizė gali būti neatliekama pažangos priemonės rengimo metu; kt. Šie patikslinimai atliekami atsižvelgiant į praktines situacijas, su kuriomis susidurta rengiant pažangos priemonių aprašus 2021–2022 metais ir įvertinus jų sistemiškumą bei poveikį;
- atsisakoma net dviejų strateginio veiklos plano rengimo etapų: *1) projekto, rengiamo pasitarimams dėl planuojamų asignavimų ir siekiamų rezultatų; 2) projekto, rengiamo pavišinti iki kiekvienų metų lapkričio 1 d.* – ir taip vietoj iki šiol buvusių keturių strateginio veiklos plano etapų lieka tik du (sumažinama perpus): *1) projektas po maksimalių asignavimų pranešimo; 2) projekto patvirtinimas;*
- atsisakoma ministerijų strateginių veiklos planų derinimo (prieš ministrams patvirtinant valdymo sričių strateginius veiklos planus) su Ministru Pirmininku kaip perteklinio ir netikslingo žingsnio;
- papildoma nuostatomis dėl sąlygų, kada keičiami strateginiai veiklos planai (metų eigoje), nes tokių nuostatų Metodikoje nebuvo;
- patikslinamos nuostatos, apibrėžiančios strateginio veiklos plano struktūrą, atsižvelgiant į įstaigoms praktikoje kylančius klausimus dėl neaiškaus reguliavimo;
- apibrėžiamas Lietuvos statistikos departamento vaidmuo vykdant NPP ir (ar) kitų planavimo dokumentų įgyvendinimo stebėseną;
- patikslinamos nuostatos dėl planuojamų pasiekti pažangos ir tęstinės veiklos rezultatų suvedimo į Stebėsenos informacinę sistemą (SIS) – detalizuojama, kas, ką ir kokiais terminais suveda;
- iš esmės peržiūrimos ir įtvirtinamos naujos nuostatos dėl atsiskaitymo už rezultatus, kartu jas susiejant su Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme nustatyta atsiskaitymo sistema, ypač Valstybės pažangos ataskaitos rengimu;
- Nacionalinės reformų darbotvarkės rengimo procesas integruojamas į strateginio valdymo sistemą, nustatant, kad Nacionalinė reformų darbotvarkė – tai jau strateginio ir programavimo ir (ar) veiklos lygmens dokumentuose suplanuotos vykdyti veiklos ir veiksmai, ir tai nėra lygiagreti reformų planavimo sistema;

- atnaujinama vertinimo sistema – pakeičiama vertinimo planų sudarymo prieiga ir jų laikotarpis, Vertinimo koordinavimo grupės mandatas ir veiklos tikslai;
- atnaujinamos nuostatos dėl viešųjų išlaidų peržiūrų reglamentavimo;
- nustatomi įrodymų, sugeneruojamų įgyvendinant strateginio valdymo sistemą, kaupimo pakartotiniam panaudojimui principai;
- Metodikos nuostatos suderinamos su kitų teisės aktų nuostatomis;
- visame Metodikos tekste atsisakoma perteklinių nuostatų, kurias netikslinga reguliuoti Vyriausybės lygmeniu arba kurios neproporcingai detalai reguliuoja dalykus, Metodikos nuostatomis pritaikomas LEAN metodas: atsisakyti, kas nebūtina tikslams pasiekti, išgryninti formuluotes, siekiant jų aiškumo ir vienareikšmiškumo, mažinti informacinius įpareigojimus ir taip sumažinti strateginio valdymo sistemos dalyviams tenkančią administracinę naštą įgyvendinant strateginio valdymo sistemos reikalavimus;
- atliekama daug tikslinamojo, redakcinio pobūdžio pakeitimų;
- atsižvelgiant į visus atliekamus pakeitimus, atnaujinamos Metodikos prieduose pateikiamos formos ir kt.

Atsižvelgiant į tai, kad Metodikoje strateginio projektų portfelio valdymo sistema integruojama į strateginio valdymo sistemą, kartu su Projektu teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. rugpjūčio 23 d. nutarimo Nr. 696 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės strateginių projektų portfelio komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas (dėstomas nauja redakcija), siekiant jo nuostatas suderinti su Metodikos nuostatomis ir atsisakyti dubliuojamų nuostatų dėl Strateginio projektų portfelio komisijos užduočių, kurios išvardijamos Metodikos priede.

Projekto nutariamoji dalis taip pat peržiūrima iš esmės ir dėstoma nauja redakcija – atsižvelgiant į pakitusias aplinkybes ir (arba) Seime priimtus teisės aktus, atsisakoma nebeaktualių nuostatų, prireikus patikslinamos esamos arba nustatomos konkrečių Metodikos punktų redakcijos, įsigaliosiančios įsigaliojus naujoms Vietos savivaldos įstatymo, Oficialiosios statistikos įstatymo ir kt. nuostatomis. Taip pat pažymėtina, kad siekiant išvengti neproporcingos administracinės naštos institucijoms ir atsižvelgiant į tai, kad reikšminga 2023–2025 metų laikotarpio planavimo dokumentų dalis jau yra parengta, nustatoma, kad pakeičiamos planavimo dokumentų formos taikomos kitam planavimo laikotarpiui, t. y. ministerijos ir kitos įstaigos pakeistą strateginio veiklos plano formą turės taikyti rengdamos 2024–2026 metų strateginio veiklos plano projektą, nustatoma savivaldybių strateginių veiklos planų forma taip pat taikoma rengiant 2024–2026 metų savivaldybės strateginio veiklos plano projektą, o savivaldybių strateginiai plėtros planai pagal nustatomą formą atnaujinami tuomet, kai savivaldybėms pačioms atsiras poreikis pakeisti strateginį plėtros planą po 2024 m. sausio 1 d.

Igyvendinant strateginio valdymo sistemą nuosekliai laikomasi nuostatos, kad atsiskaitymas už planavimo dokumentų įgyvendinimą ir rezultatų stebėseną turi būti vykdomi ne popieriniu būdu, bet naudojantis informacinių sistemų suteikiamomis galimybėmis. Dar 2011 metais buvo sukurta SIS, skirta veiklos rezultatų stebėsenai ir atsiskaitymui už juos. Tačiau daugiau nei prieš dešimtmetį sukurta sistema jau yra pasenusi ir nebeatitinka šios dienos poreikių, todėl šiuo metu jau vyksta intensyvūs naujos Strateginio valdymo informacinės sistemos (SVIS) sukūrimo parengiamieji darbai. Kuriama nauja SVIS, nes, atsižvelgiant į SIS programavimo kodus, nebetikslinga šios sistemos atnaujinti ir tobulinti, nes tai nebūtų nei efektyvu, nei veiksminga. Kuriama SVIS visiškai pakeis SIS. Kadangi SVIS veikimas strateginio valdymo procesams yra itin reikšmingas, Projekto nutariamojoje dalyje pavedama Finansų ministerijai iki 2024 m. gruodžio 31 d. sukurti SVIS, kuriai turi būti perduoti SIS duomenys. Kadangi per tokį trumpą laikotarpį (iki 2024 m. gruodžio 31 d.) objektyviai neįmanoma sukurti visa apimančios strateginio valdymo informacinės sistemos, iki nurodyto termino bus sukurti esminiai SVIS funkcionalumui, būtini pagrindiniams strateginio valdymo procesams įgyvendinti, o po nurodyto termino bus planuojama SVIS plėtra.

Pažymėtina, kad kartu su Projektu šiame etape neteikiamas Vyriausybės darbo reglamento (toliau – Reglamentas), kuriame turėtų būti atsisakoma 10¹–10³ punktų nuostatų, taip pat susijusių su Strateginio projektų portfelio komisijos veikla ir projektų portfelio valdymo nuostatomis, pakeitimo projektas. Siekiant teisėkūros ekonomiško tikslo, aptartų Reglamento punktų pakeitimas bus įtrauktas į artimiausią Reglamento pakeitimą, kuriuo, pvz., būtų siekiama detalizuoti nuostatas dėl ministerijų teisėkūros planavimo, kurios nebuvo įtrauktos į paskutinį Reglamento pakeitimą.

Taip pat pažymėtina, kad siekiant, jog Projektu keičiamos Metodikos 168 punktas, kuriame siūloma atsisakyti nuostatos, jog kiekvienas ministras iki sausio 15 dienos pateikia Ministrui Pirmininkui derinti ministerijos strateginio veiklos plano projektą, neprieštarautų Vyriausybės įstatymo 26 straipsnio 3 dalies 6 punkto nuostatai, kad ministras „<...> suderinęs su Ministru Pirmininku tvirtina ministrui pavestų valdymo sričių strateginius veiklos planus (strateginį veiklos planą) <...>“, siūloma žodžius „suderinęs su Ministru Pirmininku“ iš Vyriausybės įstatymo 26 straipsnio 3 dalies 6 punkto išbraukti. Šį pakeitimą siūloma teikti su šiuo metu Vyriausybėje svarstomu Biudžetinių įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymų paketu, parengtu Vidaus reikalų ministerijos, kurio vienas iš lydimųjų įstatymo projektų yra Vyriausybės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ([1D-5894 Dėl Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 pakeitimo įstatymo projekto ir s... \(lrs.lt\)](#)).

Projektas aptartas 2022 m. gruodžio 6 d. tarpinstituciniame pasitarime, papildomai įvertintos pasitarime pateiktos pastabos. Atsižvelgiant į Lietuvos savivaldybių asociacijos

pasitarime išsakytas pastabas, 2022 m. gruodžio 7 d. suorganizuotas susitikimas su Lietuvos savivaldybių asociacijos ir dalies savivaldybių (kurios buvo pateikusios pastabų ir pasiūlymų dėl Metodikos) atstovais. Susitikime aptarti savivaldybėms kylantys klausimai dėl Metodikos nuostatų taikymo, diskutuota apie praktines situacijas. Po šio susitikimo Metodikos tekstas pakartotinai įvertintas ir daug kur patikslintas pagal savivaldybių pateiktus komentarus.

Kartu su Projektu teikiama derinimo pažyma dėl regionų plėtros tarybų pateiktų pastabų ir vienos Nacionalinės teismų administracijos pastabos, į kurias neatsižvelgta.

Projektas paskelbtas Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Projektą parengė Vyriausybės kanceliarijos Strateginio valdymo grupės vadovė Daiva Žaromskytė-Rastėnė (tel. +370 5 209 8776, el. p. daiva.zaromskyte@lr.lv) ir vyresnioji patarėja Virginija Baniūnienė (tel. +370 5 209 8714, el. p. virginija.baniuniene@lr.lv).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14¹ straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektas, 130 lapų.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14¹ straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“ pakeitimo“ projekto lyginamasis variantas, 185 lapai.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. rugpjūčio 23 d. nutarimo Nr. 696 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės strateginių projektų portfelio komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas, 2 lapai.

4. Vyriausybės posėdžio protokolo projektas, 2 lapai.

5. Derinimo pažyma, 6 lapai.

Ministrė Pirmininkė

Ingrida Šimonytė